

บทที่ 5

บทสรุป

บทนำ

จากการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ความได้เปรียบเชิงการแข่งขันของการท่องเที่ยวเชิงพุทธศาสนา จังหวัดปทุมธานี เพื่อให้เห็นภาพโดยสังเขป ผู้วิจัยขอนำเสนอสาระสำคัญโดยสรุปและข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

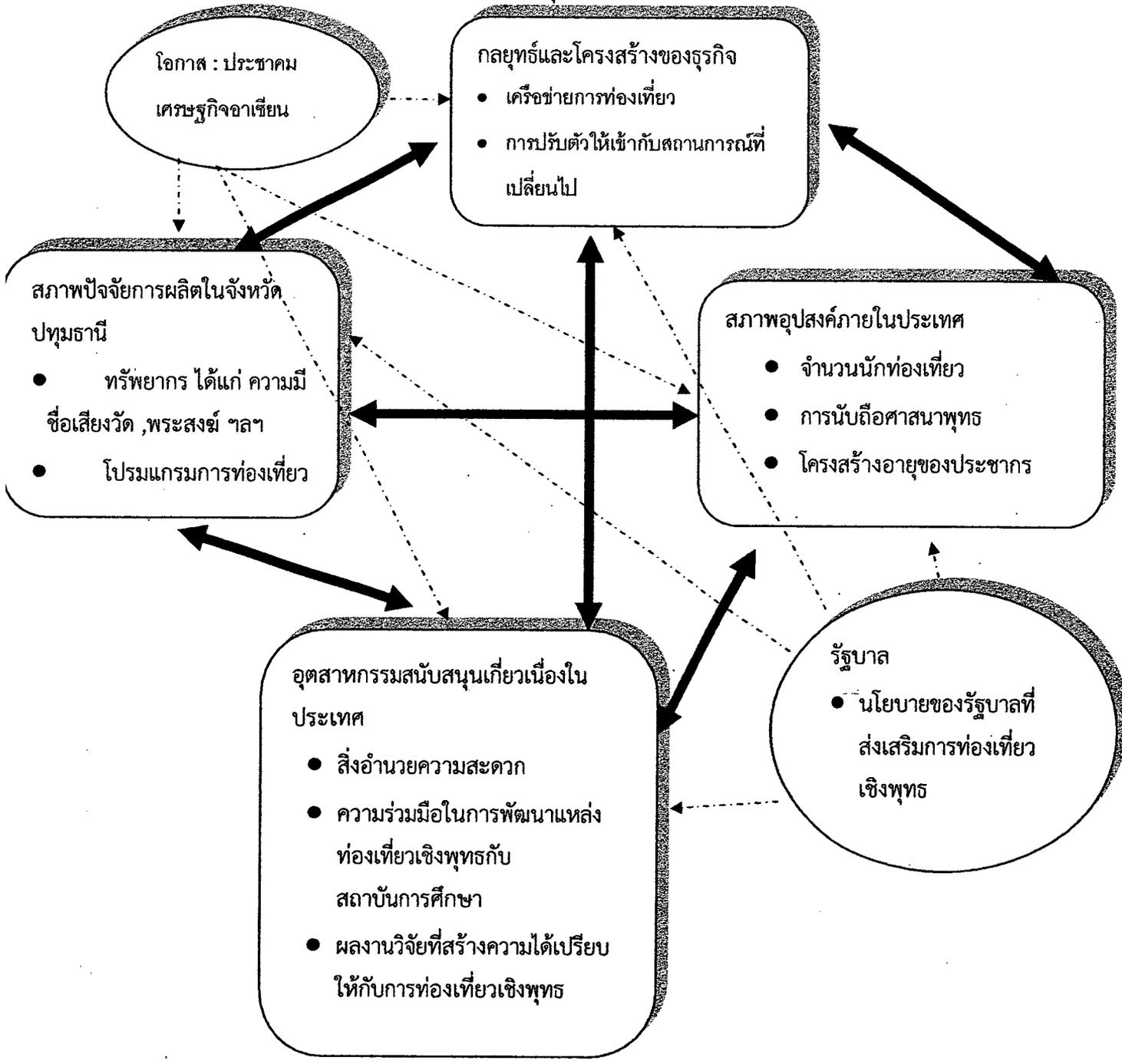
บทสรุป

จากการที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้ดำเนินโครงการโครงการยกระดับคุณภาพชีวิตของหมู่บ้านและชุมชน แบบมีส่วนร่วม ๘๔ หมู่บ้าน ชุมชน เฉลิมพระเกียรติ โดยคณะบริหารธุรกิจ ได้มีการดำเนินการในพื้นที่ท่องเที่ยวตลาดระแหง 100 ปี ภายใต้โครงการการท่องเที่ยวเชิงพุทธ จากการดำเนินโครงการดังกล่าวในพื้นที่ได้พบปัญหาและข้อจำกัดในการดำเนินโครงการดังกล่าวนั้นก็คือ ไม่สามารถกำหนดโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงพุทธในจังหวัดปทุมธานีได้ลงตัวมากนัก จึงทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมถึงระดับความศักยภาพของของการท่องเที่ยวเชิงพุทธ ภายใต้หัวข้อการวิจัยที่จะศึกษา คือ “วิเคราะห์ความได้เปรียบในเชิงการแข่งขันของการท่องเที่ยวเชิงพุทธศาสนา จังหวัดปทุมธานี” โดยใช้กรอบระบบเพชรสมบูรณ์ เป็นกรอบในการศึกษา เพื่อกำหนดแนวทางในการส่งเสริมท่องเที่ยวเชิงพุทธศาสนาสำหรับแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธศาสนาในจังหวัดปทุมธานี ในการดำเนินการยกระดับคุณภาพชีวิตของหมู่บ้านและชุมชน แบบมีส่วนร่วม ๘๔ หมู่บ้าน ชุมชน เฉลิมพระเกียรติในปี พ.ศ. 2556 ต่อไป ซึ่งในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้ คือ - เพื่อศึกษาความได้เปรียบเชิงแข่งขันของการท่องเที่ยวเชิงพุทธศาสนา โดยศึกษา ในสภาวะปัจจัยการผลิต สภาวะอุปสงค์ อุตสาหกรรมสนับสนุน และเกี่ยวข้อ กลยุทธ์โครงสร้าง วิสัยทัศน์ สภาพการแข่งขัน รัฐบาล และโอกาส - เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) ของการท่องเที่ยวเชิงพุทธศาสนา จังหวัดปทุมธานี - เพื่อเสนอแนวทางการจัดทำแผนกลยุทธ์ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงพุทธ จังหวัดปทุมธานี

ผลการศึกษาดตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สามารถสรุปได้ดังนี้

ความได้เปรียบเชิงการแข่งขัน ตามแบบจำลองเพชรที่สมบูรณ์ (Diamond Model) ในการวิเคราะห์แบบจำลองเพชรที่สมบูรณ์ (Diamond Model) มีปัจจัยหรือตัวบ่งชี้ 4 กลุ่มตัวแปร และที่ไม่ใช่ตัวกำหนดโดยตรงอีก 2 ปัจจัย คือปัจจัยโอกาสและรัฐบาล ซึ่งผลการวิเคราะห์ในแต่ละตัวแปรที่มีบทบาทต่อการกำหนดความได้เปรียบแข่งขัน (ภาพที่ 5) สามารถสรุปได้ดังนี้

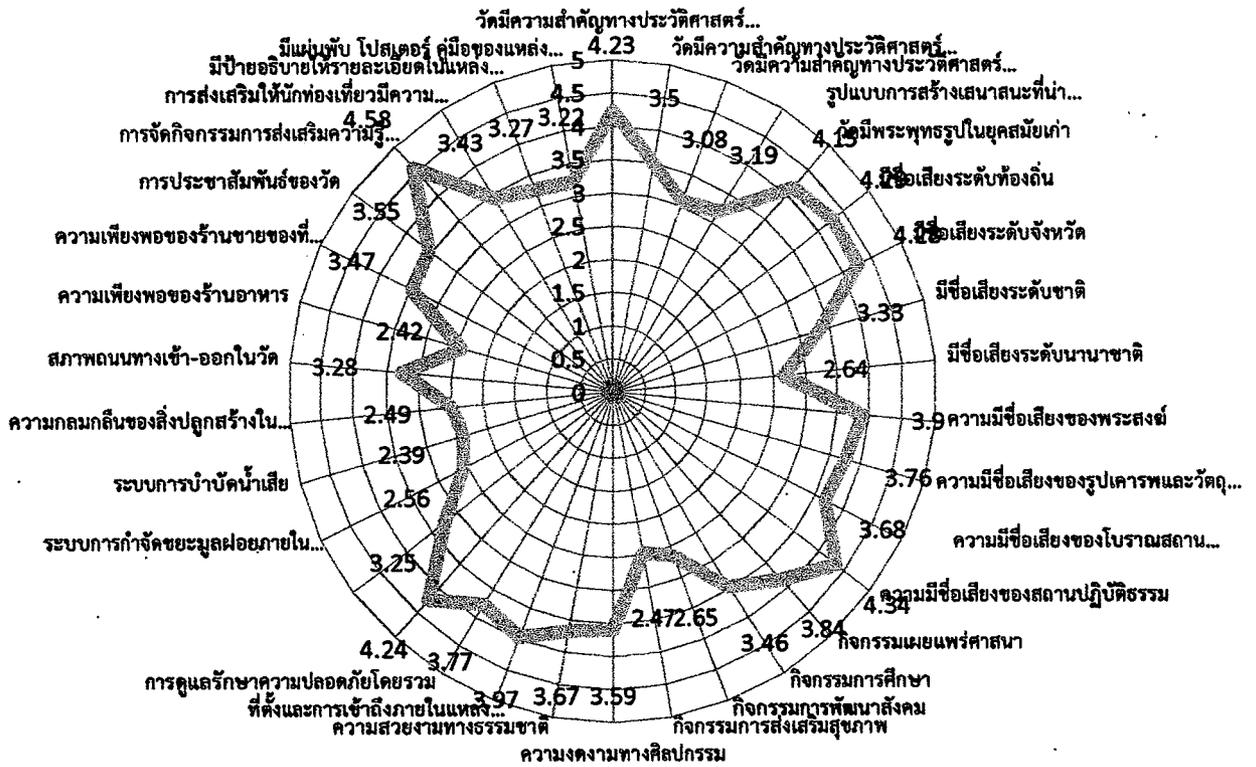

ภาพที่ 8 Diamond Model ของการท่องเที่ยวเชิงพุทธ จังหวัดปทุมธานี

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สามารถสรุปได้ดังนี้

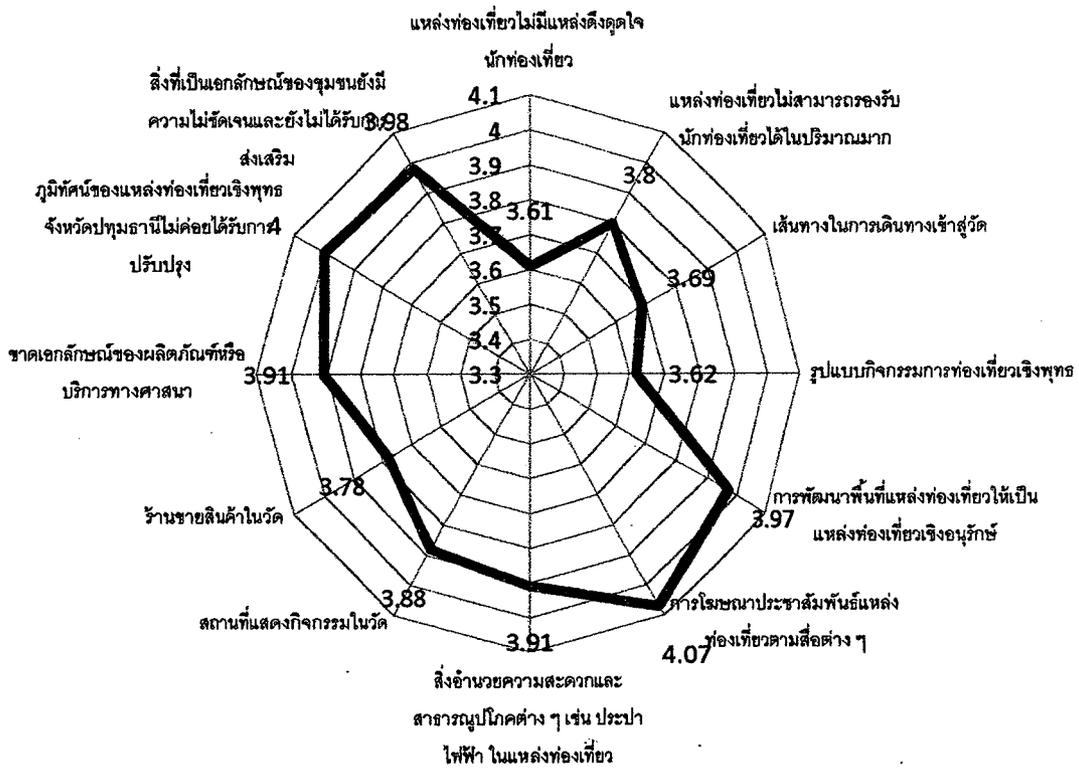
จุดแข็ง = Straights

แผนภูมิที่ 26 แสดงจุดแข็งของการท่องเที่ยวเชิงพุทธ จังหวัดปทุมธานี

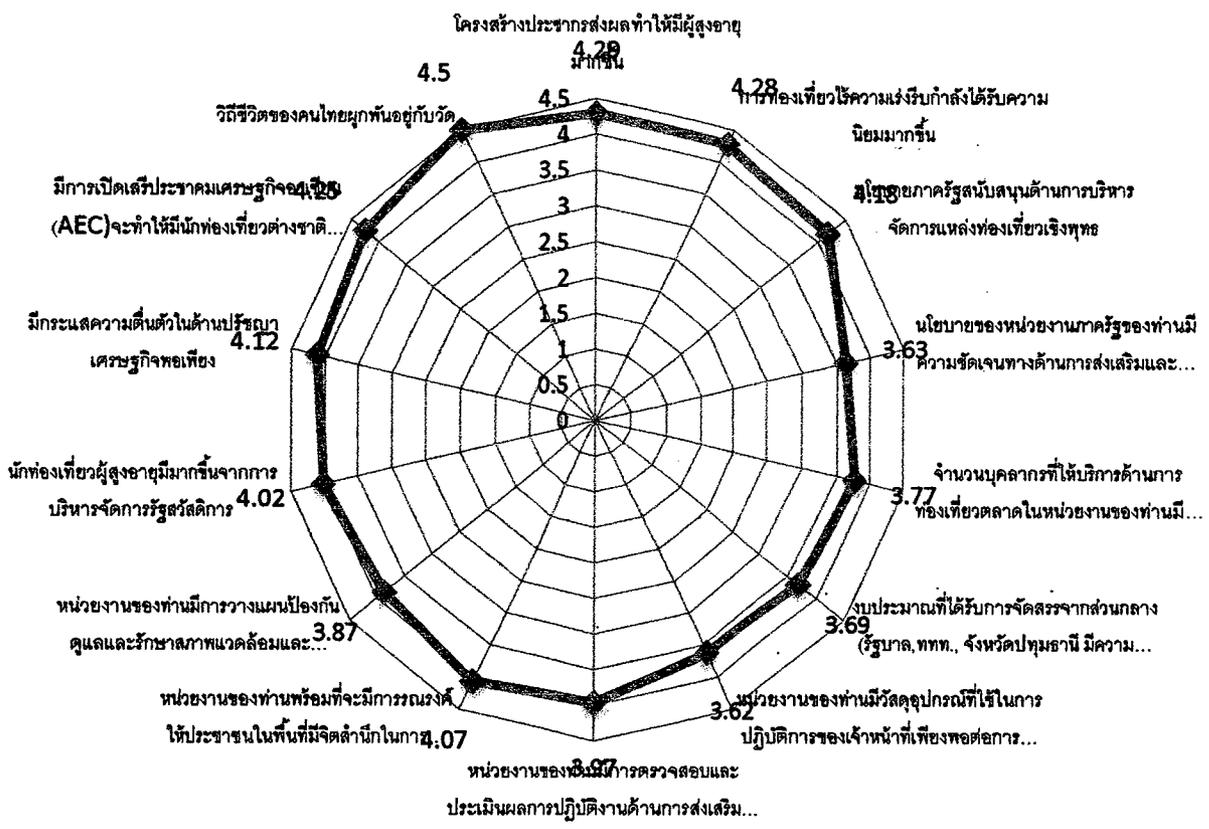
จุดอ่อน = Weakness

แผนภูมิที่ 27 แสดงจุดอ่อนของการท่องเที่ยวเชิงพุทธ จังหวัดปทุมธานี

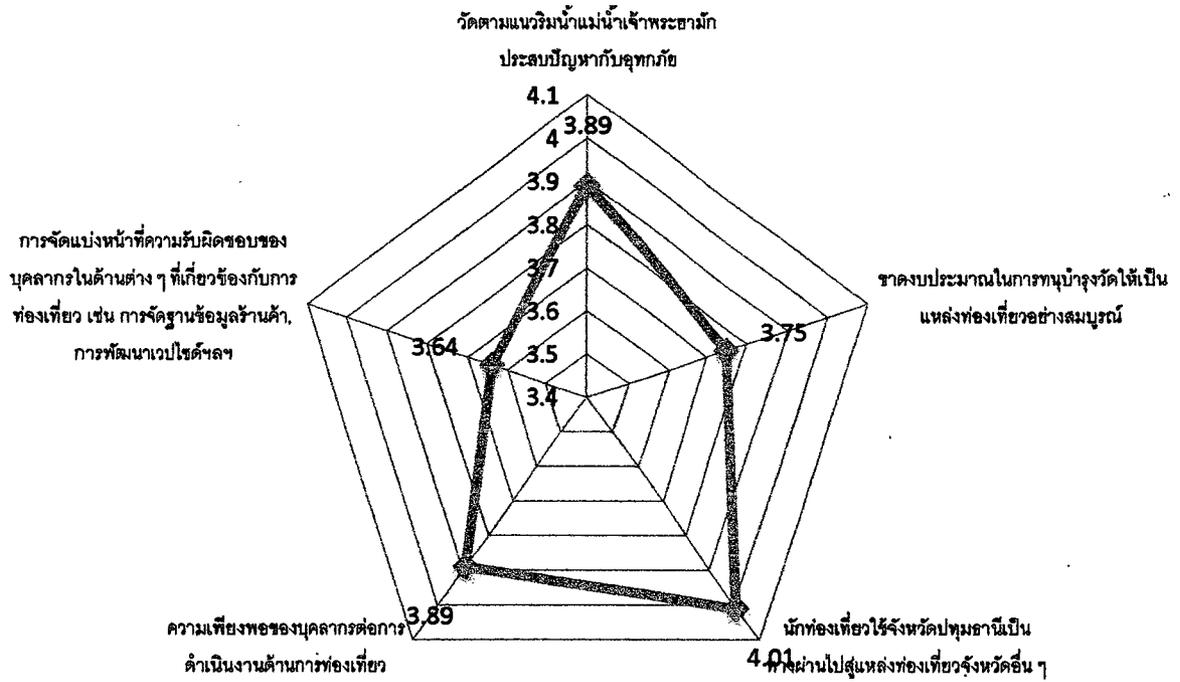
โอกาส (Opportunities)

แผนภูมิที่ 28 แสดงโอกาสของการท่องเที่ยวเชิงพุทธ จังหวัดปทุมธานี

อุปสรรค = Threats

แผนภูมิที่ 29 แสดงอุปสรรคของการท่องเที่ยวเชิงพุทธ จังหวัดปทุมธานี

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 สามารถสรุปได้ดังนี้

การวิเคราะห์ตามแนวคิด TOWS Matrix ในด้าน WT

- 1) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยววัดทั้งกายภาพและโปรแกรมการท่องเที่ยวร่วมกันเป็นเครือข่ายหลาย ๆ วัด ในจังหวัดปทุมธานีเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยววัด จังหวัดอื่น ๆ ข้างเคียงเพื่อให้เกิดเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงพุทธ (W1,W4,W9,W10,W11,T3)
- 2) ใช้สื่อ Social Network เพื่อการเผยแพร่กิจกรรมทางศาสนา(W5,T2)
- 3) ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในวัดโดยอาศัยความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ในลักษณะของการท่องเที่ยวบำเพ็ญประโยชน์ (W6, T2) ตลอดจนห้างร้านภาคเอกชน
- 4) ผูกอบรมยุวมัคคุเทศก์เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารของวัดโดยใช้นักเรียนจากโรงเรียนในพื้นที่ (W5,T4)

การวิเคราะห์ตามแนวคิด TOWS Matrix ในด้าน WO

- 1) ปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยววัดให้มีความสอดคล้องกับการท่องเที่ยวไร้ความเร่งรีบที่เน้นไปที่กลุ่มผู้สูงอายุ เช่น การจัดกิจกรรมทางด้านศาสนาให้ผู้สูงอายุได้มีกิจกรรมและเรียนรู้ทางด้านศาสนาไปพร้อม ๆ กัน (W1, O1,O2,O11)
- 2) นำเสนอโปรแกรมการท่องเที่ยวในวัดให้สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (W1,O12)
- 3) จัดทำสื่อ Social Network ที่เป็นภาษาอังกฤษเพื่อตอบสนองต่อการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (W5,O13)
- 4) จัดกิจกรรมลานวัดลานวัฒนธรรมเพื่อสร้างความผูกพันระหว่างนักท่องเที่ยว ประชาชนผู้ประกอบการ ตลอดจนภาครัฐเพื่อสร้างรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงพุทธ (W4, O14,O3,O4)

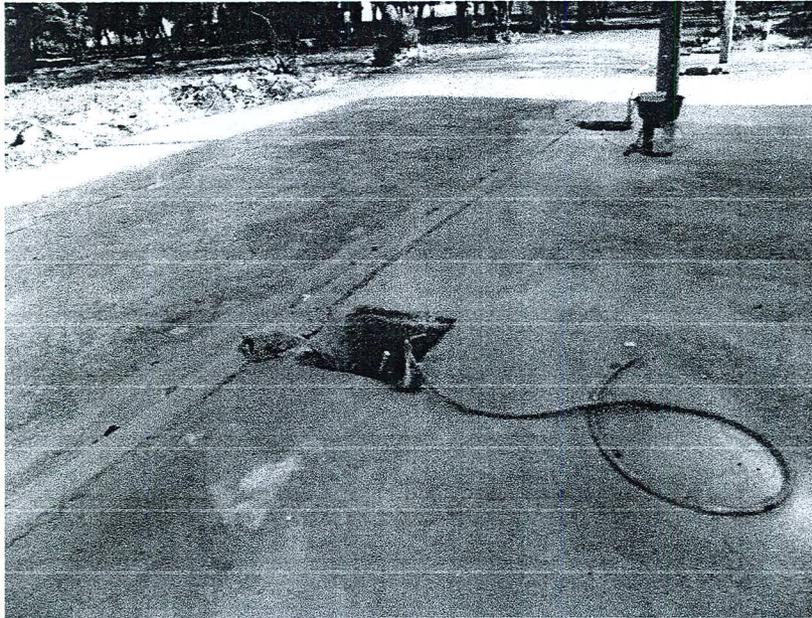

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

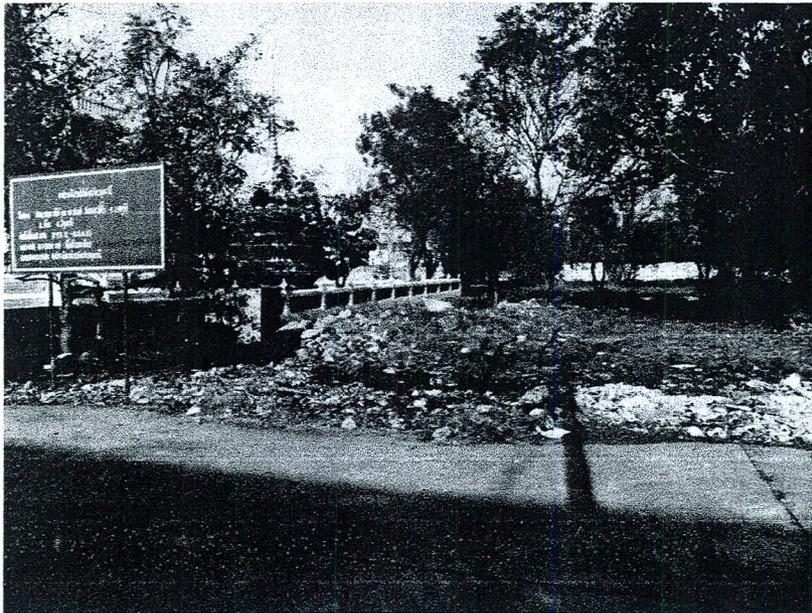
จังหวัดปทุมธานีควรมีการวางแผนในเรื่องการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวเชิงศาสนาในจังหวัดสิงห์บุรีอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวสูงอายุในจังหวัดอื่นๆ เกิดความสนใจที่จะเดินทางมาท่องเที่ยววัดในจังหวัดปทุมธานีเพิ่มมากยิ่งขึ้น โดยบุคคลผู้ร่วมเดินทางมากับนักท่องเที่ยวสูงอายุส่วนใหญ่ คือบุคคลในครอบครัวและกลุ่มเพื่อน ดังนั้น ทางวัดควรเพิ่มกิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายสำหรับครอบครัวและเป็นกิจกรรมที่ทุกคนในครอบครัวสามารถทำร่วมกันได้ เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวโดยจัดให้มีรูปแบบที่น่าสนใจมากขึ้น เช่น จัดกิจกรรมธรรมะแบบกลุ่มสำหรับครอบครัว ฐานเล่นเกมธรรมะสำหรับเด็ก คลินิกปรึกษาปัญหาธรรมะ การฝึกวิปัสณากรรมฐาน ในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกภายในแหล่งท่องเที่ยว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวควรให้ความสำคัญกับความสะอาดสบาย และความปลอดภัยในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ให้มากขึ้น เช่น มีห้องน้ำสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุที่มีราวจับใกล้กับแหล่งท่องเที่ยวหรือ มีป้ายตามจุดต่างๆ ที่นักท่องเที่ยวสะดวกในการมองเห็น และสามารถเข้าใจได้ง่าย มีบริการรับฝากของสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีสัมภาระเยอะ ซึ่งช่วยให้เกิดความสะดวกระหว่างการทำกิจกรรมภายในแหล่งท่องเที่ยว มีศูนย์ข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับวัดในจังหวัดปทุมธานี เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวให้เพิ่มมากขึ้น และยังสามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวกลับมาท่องเที่ยวซ้ำได้อีกในอนาคต

ต่อมาก็คือ การจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวในรูปแบบของจาริกธรรมวิวัฒน์ศึกษาหรือการท่องเที่ยวเดินทางเพื่อศึกษาประวัติศาสตร์ของจังหวัดปทุมธานีตามลำดับเวลาที่เกิดขึ้นและวัฒนธรรมตลอดจนวัดที่ส่วนเกี่ยวข้องกับประวัติของจังหวัดปทุมธานี เพื่อนำไปสู่ปฏิบัติธรรม ทำบุญ ไหว้พระ ขอพรสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และทำกิจกรรมทางศาสนาขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจของนักท่องเที่ยว และตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยมีเส้นทางวัฒนธรรมและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดปทุมธานี หรือภาคกลาง นอกจากนี้ยังต้องมีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับ เส้นทางการเดินทางและสถานที่ท่องเที่ยวออกมาเป็นจำนวนมากผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ทั้งในรูปแบบสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งนอกจากจะทำหน้าที่ตอบสนองความต้องการในด้านข้อมูลก่อนการตัดสินใจซื้อให้แก่ นักท่องเที่ยวแล้ว ยังมีส่วนกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเกิดความสนใจและเห็นความสำคัญของการท่องเที่ยว เชิงพุทธ ตลอดจนโน้มน้าวให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเลือกเดินทางไปท่องเที่ยวตามวัด ศาสนสถานและ สถานปฏิบัติธรรมต่างๆ ที่อยู่ใน แผนที่แห่งความสุข

และ ควรมีการปรับปรุงพัฒนาระบบสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้มีความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวที่จะเห็นได้จากบางวัดยังมีพร้อมมากนัก

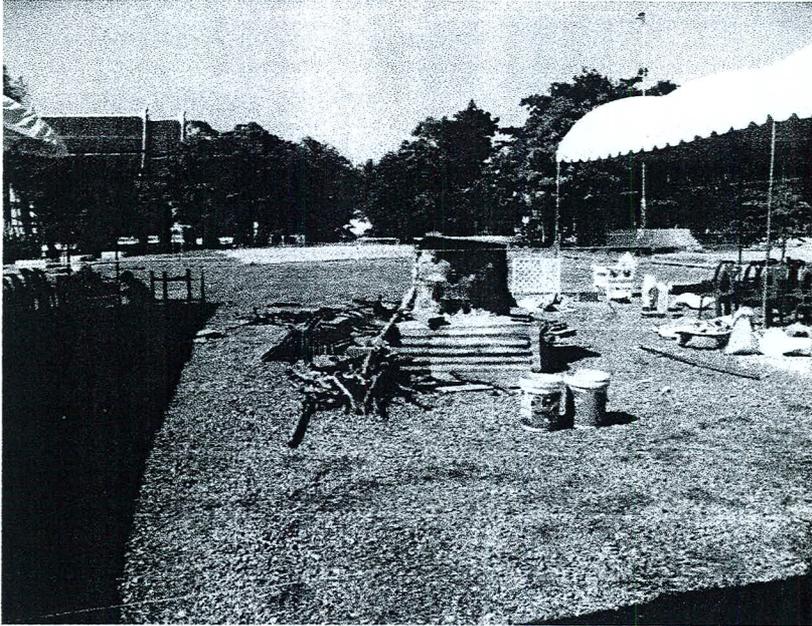

ภาพที่ 9 ปรับปรุงระบบการระบายน้ำ

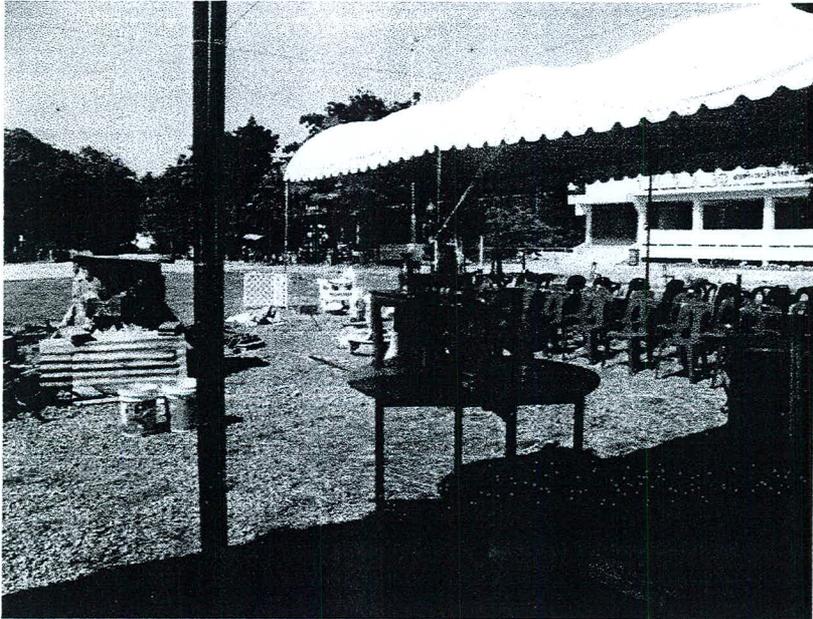

ภาพที่ 10 ปรับปรุงระบบการจัดเก็บขยะมูลฝอย

และประเด็นต่อมาก็คือ ควรมีการส่งเสริมให้มีจริยธรรมในการทำกิจกรรมทางศาสนาไม่เปิดโอกาสให้มีใช้ชื่อวัดในการสร้างกิจกรรมทางพุทธศาสนาเพื่อหารายได้ เช่น จัดงานหล่อพระพุทธรูป แล้วจำหน่ายผลิตภัณฑ์โลหะ ผ้าไตร ถังสังฆทาน รูปเทียน

ภาพที่ 11 พิธีกรรมจัดโดยผู้รับจ้างเอกชน1

ภาพที่ 12 พิธีกรรมจัดโดยผู้รับจ้างเอกชน2